

AAN DE SLAG

THEMA SPORT

Ik juich voor jou (boek)

De illustraties van sportende dieren van Wolf Elbruchs inspireerden Edward van de Vendel tot [gedichten over sport](#). De gedichten gaan over atleten en stuntelaars, over kampioenen en verliezers. Gedichten voor sporters en hun supporters én voor iedereen die van taal en gedichten houdt.

Introductie activiteit

Laat de kaft van het boek zien. Wat zien de kinderen? Waar zal het boek over gaan? Vertel dat de bundel uit mooie gedichten over sport bestaat. Met elkaar gaan de kinderen het boek lezen en daarna is het tijd om zelf lekker te bewegen.

Tijdens activiteit

De gedichten kun je stuk voor stuk goed voorlezen aan de kinderen. Lees één gedicht per keer voor en laat de tekst even inwerken. Bekijk samen de tekening bij het gedicht.

Ga naar aanleiding van het boek dieper in op de spelregels van elke sport. Er zijn die dingen die nooit mogen, dingen die altijd moeten en dingen die afhankelijk van iets anders wel of niet mogen. Scheidsrechters bepalen bij de meeste sporten of het spel volgens de regels verloopt. Sommige sporten kennen heel veel regels, andere heel weinig. Praat met de kinderen over spelregels; wat zijn spelregels? Waarom zijn ze nodig voor een goed spelverloop?

Maak vervolgens met elkaar een eigen spel. Hoe kunnen we het spel en spelregels zo duidelijk mogelijk weergeven? Op een rijtje? Met tekeningen? Uitleggen? Laat de kinderen lekker uitproberen en bespreek daarna met elkaar wat het duidelijkst overkomt. Maak daar één vel van en hang dat op een gekleurd vel op. Je kunt dit met een bestaande sport doen, maar nog creatiever en uitdagender is het om een eigen sport te verzinnen. Zwerkbal van Harry Potter is de bekendste niet-bestaande sport (althans in onze Druzelwereld...) immers.

Wanneer Deze activiteit zet je in na het lezen van het boek.

Hoofddoel Bevorderen van creativiteit

Groeps grootte Met de hele groep

Tip! Deze activiteit is bedacht door [Dessgevraagd](#) in opdracht van Stichting Lezen. [Op deze site](#) vind je nog meer boeken en activiteiten over het thema Sport.

Is het spel helemaal uitgedacht? Test het spel met alle kinderen op de groep uit. Vergeet geen foto's en filmpjes te maken. Dit is niet alleen leuk om terug te kijken, maar kan je later ook nog eens gebruiken bij het nabespreken van de activiteit.

Afsluiting activiteit

Bespreek het spel met de kinderen na. Neem het hele proces hierin mee: van het maken van het spel tot het spelen van het spel. Hoe vonden de kinderen het om een eigen spel te bedenken? Kwam het daadwerkelijk spelen van het spel overeen met het uitgedachte spel op papier? Zo niet, wat zouden ze dan verbeteren aan het spel? Willen de kinderen het spel nog eens spelen? Speel het spel later eventueel nog eens opnieuw.

Quiz Olympische Spelen (e-book)

[Met het e-book De Olympische Spelen](#) leer je alles over de Spelen: van de geschiedenis tot en met de organisatie van het nieuwste evenement. De grote kracht van het boek is dat het erg interactief is. Niet alleen via tekst, maar ook via filmpjes, plaatjes, foto's, spelletjes en een quiz krijg je informatie over de Olympische Spelen.

Om deze reden is het boek dan ook zeer geschikt voor kinderen vanaf 8 jaar. Op deze leeftijd krijgen kinderen steeds meer belangstelling voor informatieve boeken. Zij ontwikkelen een voorkeur voor wat 'echt' is. De informatie wordt op een gestructureerde manier aangeboden. In het e-book is een vaste opbouw aanwezig. Daarnaast wordt de informatie ondersteund door illustraties, foto's en filmpjes. De structuur en (tegelijktijd) de afwisselende, interactieve elementen zijn voor achtjarigen een prettige manier om informatie te krijgen.

Het boek is ook een mooie aanleiding om zelf een eigen quiz te maken over de Olympische Spelen. Deze activiteit sluit aan op het kerndoel 'begrijpend lezen' in het basisonderwijs: kinderen lezen eerst de hele tekst, halen de belangrijkste elementen eruit en ontleen hier betekenis aan door een quiz te maken en antwoord te geven op vragen over de tekst.

Introductie activiteit

Introduceer het e-book aan de kinderen. Vertel dat het e-book niet alleen uit tekst bestaat, maar ook uit een quiz, foto's etc. Geef aan dat de kinderen een eigen quiz gaan maken over de Olympische Spelen. Om deze reden moeten de kinderen het boek eerst goed doornemen.

Wanneer Deze activiteit zet je in na het lezen van het e-book.
Hoofddoel Bevorderen van cognitieve ontwikkeling (quiz maken en spelen) fijne motoriek (knutselen quiz-kaartjes)
Groeps grootte Tweetallen

Tip! Voor een vervolgactiviteit kunnen de kinderen een bordspol of zandloper maken zodat de quiz nog spannender wordt

Vertel aan de kinderen dat de verschillende vormen van het boek een goed voorbeeld kunnen zijn voor hun eigen quiz. De quiz, foto's en spelletjes uit het boek kunnen dienen als inspiratie voor hun eigen vragen.

Tijdens activiteit

Verdeel de kinderen in tweetallen. Laat ze eerst met elkaar (een deel van) het boek doornemen. Daarna mogen ze de quiz van het e-book spelen. Als de kinderen het boek en de quiz hebben doorgenomen, hebben ze informatie en inspiratie opgedaan om een eigen quiz over de Olympische Spelen te maken.

De quiz kan bestaan uit kennisvragen, maar nog uitdagender is het als het spel uit meerdere categorieën bestaat, zoals bij Party & Co. Bij Party & Co zijn er categorieën zoals 'liplezen', 'tekenen' en 'uitbeelden'. Bedenk van tevoren welke categorieën aansluiten op de ontwikkelingsfase van de kinderen. Sommige categorieën zijn misschien nog te moeilijk voor jonge kinderen, zoals 'verboden woord' (bepaalde woorden mogen niet benoemd worden). Kinderen mogen natuurlijk ook een nieuwe categorie bedenken. Stimuleer de fantasie van de kinderen zoveel mogelijk.

Leg de categorieën aan de hele groep uit. Geef per categorie een voorbeeldvraag en schrijf deze op. Geef eerst een voorbeeld van een kennisvraag en schrijf deze op een vragenkaartje. Daarna mogen de kinderen in dezelfde tweetallen een kennisvraag op een vragenkaartje schrijven. Geef daarna een voorbeeld van een lipleesopdracht en schrijf deze op de lipleeskaart. Daarna mogen de tweetallen een lipleesopdracht op een lipleeskaartje schrijven. Doe dit ook bij andere categorieën, zoals bij uitbeelden en tekenen. Herhaal deze opdracht een paar keer, zodat er meerdere vragen per categorie zijn.

De opdrachtkaartjes kunnen de kinderen van tevoren knutselen of kan je zelf voorbereiden. Als de kinderen het zelf maken, laat je hen bedenken hoe een lipleesopdrachtenkaartje of een tekenkaartje eruit komt te zien. Geef een voorbeeld van verschillende symbolen, zoals een mond of tekenpotlood.

Als alle opdrachtenkaartjes zijn gemaakt, worden de vragen door elkaar gehusseld. Speel de quiz eerst met de hele groep. Iemand leest het kaartje voor en de rest van de groep geeft antwoord. Als een paar vragen zijn behandeld, verdeel je de kinderen in kleine groepjes. Degene die de vraag goed heeft beantwoord krijgt het kaartje. Speel de quiz net zo lang door totdat de kaartjes op zijn. Wie de meeste kaartjes heeft, heeft gewonnen.

Afsluiting activiteit

Sluit de activiteit af door na te praten over de quiz. Wat weten de kinderen nu allemaal over de Olympische Spelen? Welk nieuw weetje vinden ze het leukst? Wisten sommige kinderen, vóór de activiteit, al meer van de Spelen? Wat zouden ze nog willen weten over de Olympische Spelen?

Tijd voor een sprintwedstrijd (YouTube)

Ook als je niet veel verstand hebt van atletiek, ken je deze namen waarschijnlijk wel: Dafne Schippers en Churandy Martina. Twee Nederlandse atleten met grote sprintwedstrijden op hun naam. Iedereen weet dat ze heel erg snel rennen, maar hoe snel zijn ze eigenlijk? Zoek dit samen met de kinderen uit.

Introductie activiteit

Vraag aan de kinderen of ze weten wat sprinten is. Laat de kinderen het uitleggen of leg zelf uit wat sprinten inhoudt. Geef aan dat er sprintwedstrijden worden gehouden om te kijken wie het snelst kan rennen op korte afstanden (100 meter/200 meter). Ook in ons eigen land zijn twee atleten erg snel op de korte afstanden, namelijk Dafne Schippers en Churandy Martina. Praat met de kinderen over de snelheid van de sporters. Hoe hard denken ze dat ze kunnen rennen? Wie is sneller, Martina of Schippers? En hoe hard rennen de kinderen vergeleken met deze topsporters? Vertel dat jullie dit met elkaar gaan uitzoeken.

Tijdens activiteit

Gebruik het internet om de antwoorden op bovenstaande vragen op te zoeken. Op deze manier leren kinderen dat ze het internet kunnen gebruiken om iets op te zoeken wat ze nog niet weten. Zoek de sprintwedstrijd van Martina en Schippers op. Deze beelden bevatten vaak herhalende fragmenten, zodat de sprint goed bekeken en nabesproken kan worden. Als dit niet het geval is, kan je de beelden af en toe op pauze zetten, zodat je met de kinderen kan bespreken wat ze zien.

Door de fragmenten weten de kinderen meer over de topsprinters Martina en Schippers. Maar hoe hard rennen de kinderen eigenlijk zelf? De hoogste tijd om dat uit te zoeken.

Ga met de kinderen naar buiten en kies samen een plek uit waar de sprintwedstrijd wordt gehouden. Net zoals bij de professionele sprint moet er een baan worden uitgezet met een begin- en eindpunt. Deze activiteit kan je moeilijker maken voor de oudere kinderen op de bso. Zij kunnen de baan eerst uitmeten. Daarnaast kan de baan na elke sprintwedstrijd een paar meter langer worden gemaakt. Door de baan uit te laten rekenen, stimuleer je het getalbegrip van de kinderen.

Tip! De jonge kinderen die nog niet goed mee kunnen doen met de sprintwedstrijd, kunnen medailles maken. Zorg voor verschillende materialen als crêpepapier, karton, verf, scharen etc.

Het getalbegrip stimuleer je ook door kinderen de tijd te laten opnemen met een stopwatch. Tijdens elke sprintwedstrijd nemen twee kinderen de snelheid van twee sprinters op. Een ander kind schrijft de tijd op. Deze activiteit kan je moeilijker maken voor oudere kinderen. Zij kunnen de tijd bijvoorbeeld opmeten in miliseconden.

De andere kinderen rennen tegen elkaar in tweetallen. Je kan ook tegenstanders kiezen op basis van geslacht, leeftijd, lengte van kinderen etc.

Laat een kind, om de beurt, de sprintwedstrijden filmen. Deze beelden

Wanneer Deze activiteit zet je in na het kijken van de fragmenten
Hoofddoel Bevorderen van motorische ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling
Groeps grootte Met de hele groep

kan je gebruiken bij het nabespreken van deze activiteit.

Rouleer de rollen, zodat elk kind actief is geweest bij alle onderdelen (tijd meten, opschrijven, rennen en filmen). Zorg dat er steeds een begeleider aanwezig is, zodat hij/zij uitleg kan geven over deze activiteit.

Afsluiting activiteit

Besprek de activiteit aan de hand van het lijstje met tijden en de beelden die tijdens de sprintwedstrijd zijn gemaakt. Besprek de verwachtingen van de kinderen na. Klopt het dat langere kinderen sneller rennen dan kleinere kinderen? Rennen oudere kinderen sneller dan jongere kinderen?

Daarnaast kan je de beelden vergelijken met de fragmenten van Dafne Schippers en Churandy Martina. Hoe zie de start eruit van de kinderen en van de topsporters? De vragen kan je afstemmen op de leeftijdsgroep. Bij oudere kinderen kan je het getalbegrip nog meer stimuleren door het verschil in snelheid tussen de kinderen en de topsporters uit te laten rekenen.

Tip! Klaar voor een grotere uitdaging? Huur een green screen en maak de hardloopwedstrijd nog levendiger. Laat de kinderen bijvoorbeeld rennen tegen echte topsporters!

Zappsport (tv)

In Zappsport wordt voor elke sport een stappenplan gegeven. Elke sport wordt als het ware opgesplitst in kleine bewegingen. Bij elke stap wordt uitgelegd hoe de beweging moet worden uitgevoerd. Deze beweging wordt vanuit verschillende kanten belicht: de voorkant, zijkant etc. Daarnaast worden de beelden close-up gefilmd en in slow motion herhaald. Hierdoor zie je nog beter hoe je moet bewegen.

Introductie activiteit

Leg uit dat sportbewegingen vaak zó snel gaan dat je niet precies weet hoe het moet worden uitgevoerd. Vertel dat de kinderen gaan kijken naar een fragment waarin er een stappenplan wordt gegeven voor de sport 'verspringen'. Deze sport wordt opgesplitst in kleine bewegingen, zodat goed te zien is hoe kinderen moeten verspringen. Vertel dat de kinderen daarna een eigen sport gaat opsplitsen in kleine stapjes.

Tijdens activiteit

Bekijk het fragment 11:03-12:02 [van deze aflevering van Zappsport](#). In dit fragment vertelt Carlos per stap hoe je moet verspringen. Stap 1 is bijvoorbeeld 'neem een harde aanloop en zet met je goede been af'. Besprek de volgorde van het verspringen met elkaar na.

Leg uit dat niet alleen verspringen kan worden opgedeeld in kleine bewegingen, maar dat andere sporten ook uit meerdere opeenvolgende stappen bestaan. Geef een voorbeeld van een sport. Als je bijvoorbeeld serveert bij tennis, zijn dit de stappen: 1) ga schuin staan en zet een been naar voren, 2) gooi de bal op, 3) sla de bal met het racket

Wanneer Deze activiteit zet je na het kijken van Zappsport
Hoofddoel Bevorderen van motorische ontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling
Groepsgrootte Kleine groepjes

in het servicevak, 4) maak de beweging van het racket af naar beneden. Doe de beweging per stap voor.

Na de uitleg deel je de kinderen op in kleine groepjes. Elk groepje kiest een eigen sport. Kinderen leren op deze manier met elkaar te overleggen en gezamenlijk keuzes te maken.

Daarna bedenkt het groepje welke stappen er nodig zijn om de gekozen sport uit te voeren. Ook hierbij is samenwerken van belang. Samen bedenken de kinderen welke stappen belangrijk zijn. Schrijf het stappenplan op of laat één van de oudere kinderen het opschrijven. Als de stappen zijn opgeschreven, bedenken de kinderen hoe zij de stappen het best kunnen uitbeelden.

Als de kinderen de stappen hebben bedacht, beelden zij de sport uit voor de hele groep. De andere kinderen mogen de sport raden.

Als de sport geraden is, wordt elke stap nog een keer herhaald en besproken. Bespreek elke beweging: welk been zet jij het liefst voor? En als je rent hoe beweeg je je armen dan ten opzichte van je benen? Daag kinderen bij de bewegingen uit. Vraag of ze hun been nog verder kunnen strekken of hun armen nog hoger in de lucht kunnen houden. Door te experimenteren met deze verschillende houdingen, worden kinderen bewust van hun grove motoriek.

Voor de oudere kinderen kan je de opdracht nog wat moeilijker maken. Laat ze een eigen filmpje maken, net zoals bij Zappsport. Samen bedenken ze de sport en het verloop van het filmpje. Hoe beelden ze de stappen uit, wie doet het voor op film, wie mag er filmen, wie bewerkt het filmpje? Op de iPad heb je ook een tool om ingezoomd of in slow-motion te filmen. Laat aan de kinderen zien hoe dit moet (of misschien weten ze dit zelf al). Met dit soort beelden lijkt het filmpje nóg meer op die van Zappsport.

Afsluiting activiteit

Bespreek de sporten na en/of bekijk de filmpjes van de oudere kinderen: waarom hebben jullie deze sport gekozen, welke sport zal het moeilijkste stappenplan hebben? Voer daarna (één van de) gekozen sporten met de groep uit. Ga met elkaar naar buiten om te verspringen of voetballen.

Wij zijn erg benieuwd wat jullie van de activiteiten vinden! Stuur jullie foto's, ervaringen en tips naar communicatie@sardes.nl